

ДСНС УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ (М. ВІННИЦЯ)

 ЗАТВЕРДЖУЮ
Начальник училища
полковник служби
цивільного захисту
Микола ГОВОРУЦАК
«06» 07 2022 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
З НОРМАТИВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ІНОЗЕМНА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»**

підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня
«фаховий молодший бакалавр» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня
кваліфікованого робітника (зі скороченим строком навчання)
за освітньо-професійною програмою
«Організація та функціональне забезпечення
оперативного зв'язку у сфері пожежної безпеки»
спеціальності 261 Пожежна безпека
галузі знань 26 Цивільна безпека

Вінниця-2022

Іноземна мова (за професійним спрямуванням). Освітня програма підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника (зі скороченим строком навчання) за освітньо-професійною програмою «Організація та функціональне забезпечення оперативного зв'язку у сфері пожежної безпеки» спеціальності 261 Пожежна безпека галузі знань 26 Цивільна безпека. Вінниця: ВПУ ЛДУБЖД (м.Вінниця), 2022.

Освітню програму складено на основі стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 261 Пожежна безпека галузі знань 26 Цивільна безпека, затвердженого наказом МОН України від 06.04.2022 № 308, та освітньо-професійної програми «Організація та функціональне забезпечення оперативного зв'язку у сфері пожежної безпеки» підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю 261 Пожежна безпека, затвердженої наказом училища від 04.07.2022 № 67-ОП.

Укладач:
Викладач іноземної мови
(за професійним спрямуванням),

спеціаліст першої категорії

Ірина ОПАРЕНЮК

РЕКОМЕНДОВАНО

до розгляду на засіданні педагогічної ради
цикловою комісією гуманітарних та
фундаментальних дисциплін
Протокол № 1 від 04 липня 2022 року

Голова циклової комісії

Віталій КАРАЩУК

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради училища
Протокол № 1 від 06 липня 2022 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У зв'язку з економічною та політичною інтеграцією України у Європейський Союз відбуваються процеси, спрямовані на створення спільного європейського соціокультурного простору.

Сьогодні поряд із співробітництвом у політичній, економічній, правовій та інституційній сферах пріоритетності набувають спільні європейські освітня, мовна, культурна, інформаційна та інші політики нееконічного блоку. Це дає можливість ознайомити зі світовою культурою, поглибити ділові і особисті контакти.

Основною метою вивчення дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» є формування у здобувачів освіти достатньої мовної компетенції, необхідної для професійного виконання службових обов'язків під час спілкування з іноземцями, які на території України потрапили у надзвичайну, небезпечну або нестандартну ситуацію і потребують екстреної допомоги; або з іноземцями, які займаються аналогічною професійною діяльністю.

Під час вивчення дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» здобувачі освіти вдосконалюють мовленнєві навички та розвивають мовленнєві вміння, збагачують словниковий запас фаховою лексикою, формують навички ділового усного і писемного спілкування з іноземцями.

Завдання вивчення дисципліни:

- Формувати необхідну комунікативну спроможність у сферах професійного спілкування в усній і письмовій формах.
- Допомогти здобувачам освіти у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації.
- Зміцнювати їхню впевненість як користувачів мови, а також їх позитивне ставлення до вивчення іноземної мови (за професійним спрямуванням).
- Розуміти та перекладати іншомовні джерела.
- Навчити вести ділову документацію.
- Сприяти встановленню критичного мислення у здобувачів освіти.
- Сприяти збагаченню духовного світу особистості, розширення знань про культуру країни, мова якої вивчається, та рідної країни.
- Виховувати культуру спілкування та високі моральні якості людини у процесі вивчення іноземної мови (за професійним спрямуванням).

Зміст і тематика освітньої програми «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» забезпечують прозорість та гнучкість, сприяючи не лише підвищенню загальноосвітнього рівня здобувачів освіти, розширенню їх світогляду, а також спрямовані розвивати мовну компетенцію, необхідну для ефективної участі в ситуаціях професійного спілкування.

На першому етапі навчання вдосконалюються мовленнєві навички та розвиваються мовленнєві вміння, набуті в середній школі, а також здійснюється

підготовка здобувачів освіти в оволодінні навичками та вміннями іншомовного спілкування, необхідними у сфері майбутньої професійної діяльності.

На другому етапі проводиться інтенсивна робота з навчання письмової комунікації та усній комунікації (монологічне та діалогічне мовлення) професійного спрямування.

Зв'язок з іншими дисциплінами. Використовує термінологію з пожежної профілактики, української мови (за професійним спрямуванням) та інших дисциплін.

Очікувані результати. У результаті вивчення дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» фахові молодші бакалаври повинні мати інтегральну, загальні та спеціальні компетентності.

Інтегральна компетентність:

- Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання у галузі цивільного захисту та пожежної безпеки під час ліквідування надзвичайних ситуацій, аварій, їх наслідків і гасіння пожеж або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів сучасних природничих, математичних та технічних наук на основі системного підходу та може характеризуватися певною невизначеністю умов в процесі професійної діяльності; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

- Здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, ведення службової документації.

- Здатність приймати повідомлення про надзвичайні ситуації, аварії, пожежі та здійснювати контроль за ситуацією на підконтрольній території для запобігання та мінімізації їх наслідків.

Програмні результати навчання:

- Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію в спілкуванні з групами та окремими особами як державною, так і іноземною мовами.

- Передавати оперативну та службову інформацію за допомогою технічних засобів зв'язку з максимальним використанням їх технічних можливостей.

Засоби діагностики успішності навчання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- виконання практичних робіт;
- тематичний контроль;
- залік.

ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назви тем	Всього годин	Кількість аудиторних годин						Самостійна робота
			всього	лекції	практичні заняття	семінарські заняття	контрольна робота	залік	
1	Граматичні явища, лексика та усталені розмовні звороти на теми, пов'язані з веденням телефонних розмов та отриманням інформації	10	8	2	6	-	-	-	2
2	Мовленнєвий етикет спілкування і ділове листування	18	10	-	10	-	-	-	8
2.1	Мовленнєвий етикет спілкування	10	6	-	6	-	-	-	4
2.2	Ділове листування	8	4	-	4	-	-	-	4
3	Україна та англомовні країни світу	32	18	6	6	6	-	-	14
3.1	Співдружність України та США. Освіта, наука в Україні та США. Видатні люди	22	12	4	4	4	-	-	10
3.2	Розвиток освіти і науки в Великобританії та Канаді. Видатні люди	10	6	2	2	2	-	-	4
Всього годин / кредитів ЄКТС за 1-й семестр		60/2	36	8	22	6	-	-	24
4	Рятувальні служби світу	12	10	2	6	2	-	-	2

5	Надзвичайні ситуації. Організація аварійно-рятувальних робіт під час надзвичайних ситуацій	48	26	2	24	-	-	-	22
Всього годин / кредитів ЄКТС за 2-й семестр		60/2	36	4	30	2	-	-	24
6	Призначення, комплектність, технічні характеристики захисного одягу, пожежного устаткування та захисних дихальних апаратів. Засоби індивідуального та колективного захисту.	29	20	4	16	-	-	-	9
7	Домедична допомога постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій	16	12	2	10	-	-	-	4
Всього годин / кредитів ЄКТС за 3-й семестр		45/1,5	32	6	26	-	-	-	13
8	Профілактика виникнення пожеж та пожежна безпека	43	24	4	20	-	-	-	19
Залік		2	2					2	
Всього годин / кредитів ЄКТС за 4-й семестр		45/1,5	26	4	20	-	-	2	19
Разом годин / кредитів ЄКТС		210/7	130	22	98	8	-	2	80

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Граматичні явища, лексика та усталені розмовні звороти на теми, пов'язані з веденням телефонних розмов та отриманням інформації

Ведення телефонної розмови. Отримання інформації. Вивчення граматики: теперішній неозначений час. Іменник. Множина іменника. Порядкові та кількісні числівники.

Стратегії активного слухання. Стратегії вирішення проблем під час спілкування. Опрацювання граматичного матеріалу: теперішній неозначений час. Порядкові та кількісні числівники.

Виконання граматичних вправ: іменник. Множина іменника. Опрацювання граматичного матеріалу: теперішній неозначений час.

Рекомендована література: 1, 3, 5, 7

Тема 2. Мовленнєвий етикет спілкування і ділове листування

Тема 2.1. Мовленнєвий етикет спілкування

Мовленнєвий етикет спілкування: мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження. Вивчення і використання форм і конструкцій, що характерні для мови ділового професійного спілкування у конкретній галузі. Граматичні форми й конструкції, що означають суб'єкт дії, дію, об'єкт дії, характеристику дії, необхідність, бажаність, можливість дії, умовні дії, логіко-сміслові зв'язки.

Структура діалогу загальнонаукового характеру. Особливості діалогу професійно-орієнтованого характеру. Лексичний мінімум ділових контактів, ділових зустрічей, нарад.

Рекомендована література: 1,2, 8, 9, 10, 4

Тема 2.2. Ділове листування

Мовні особливості ділового листування: лексика, граматика, синтаксис, діловий етикет, культурологічний аспект.

Правила та методика складання та заповнення анкет. Методи анотування та реферування іншомовних джерел. Лінгвістичні особливості анотування та реферування іншомовних джерел.

Рекомендована література: 1, 9, 11

Тема 3. Україна та англomовні країни світу

Тема 3.1. Співдружність України та США. Освіта, наука в Україні та США. Видатні люди

Україна. Загальні відомості. Вивчення граматики: минулий неозначений час. Вживання неправильних дієслів в англійській мові. Освіта в Україні. Опрацювання граматичного матеріалу: минулий неозначений час. Неправильні дієслова. Видатні люди України. Зв'язки України з англomовними країнами.

Сполучені Штати Америки. Загальні відомості. Вивчення граматики: минулий тривалий час. Опрацювання граматичного матеріалу: минулий тривалий час. Видатні люди США. Наука в США. Видатні вчені США. Освіта в США.

Рекомендована література: 5, 6, 7, 8, 9, 12, 14

Тема 3.2. Розвиток освіти і науки в Великобританії та Канаді. Видатні люди

Великобританія. Загальні відомості. Вивчення граматики: теперішній доконаний час. Наука у Великобританії. Видатні люди Великобританії. Опрацювання граматичного матеріалу: теперішній доконаний час.

Канада. Загальні відомості. Освіта та наука Канади. Видатні люди Канади.

Рекомендована література: 7, 8, 9, 12, 14, 15

Тема 4. Рятувальні служби світу

Рятувальна служба України. Вивчення граматики: минулий доконаний час. Найвідоміші пожежні-рятувальники України.

Рятувальна служба США.

Рятувальна служба Великобританії. Лондонська пожежна команда. Виконання граматичних завдань: минулий доконаний час.

Рекомендована література: 1, 2, 3, 9, 10, 13, 15

Тема 5. Надзвичайні ситуації. Організація аварійно-рятувальних робіт під час надзвичайних ситуацій

Класифікація надзвичайних ситуацій. Вивчення граматики: модальні дієслова в англійській мові. Прислівник. Надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру. Організація робіт при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Опрацювання граматичного матеріалу: модальні дієслова в англійській мові.

Грамматичні явища, лексика та усталені розмовні звороти на теми, пов'язані з надзвичайними ситуаціями техногенного характеру. Вибухи, пожежі. Руйнування будівель, транспортні катастрофи.

Грамматичні явища, лексика та усталені розмовні звороти на теми, пов'язані з надзвичайними ситуаціями природного характеру. Стихійні лиха. Сильні вітри, повені.

Грамматичні явища, лексика та усталені розмовні звороти на теми, пов'язані з надзвичайними ситуаціями соціального характеру.

Оповідання про надзвичайні ситуації.

Евакуація населення під час виникнення надзвичайних ситуацій. Опрацювання граматичного матеріалу: прислівники часу та частотності, місця, способу дії, порядку та послідовності. Евакуація людей з висотних офісів та багатопверхових житлових будинків. Пожежні навчання по евакуації з будівлі.

Порядок проведення аварійно-рятувальних робіт при ДТП. Особливості

вживання модальних дієслів can, may, must. Організація аварійно-рятувальних робіт при аваріях з витоком небезпечних хімічних речовин. Організація аварійно-рятувальних робіт при аваріях з радіаційним забрудненням.

Порядок проведення пошукових та аварійно-рятувальних робіт на зруйнованих спорудах.

Рекомендована література: 2, 3, 5, 7, 10, 13, 14

Тема 6. Призначення, комплектність, технічні характеристики захисного одягу, пожежного устаткування та захисних дихальних апаратів. Засоби індивідуального та колективного захисту.

Захисний одяг та спорядження пожежного-рятувальника. Повторення граматики: теперішній неозначений та минулий неозначений час.

Призначення, види пожежно-технічного обладнання. Пожежний рукав. Захисні дихальні апарати. Види пожежних драбин та їх характеристика. Вивчення граматики: минулий доконаний тривалий час.

Типи вогнегасників та їх маркування. Особливості використання порошкових та вуглекислотних вогнегасників.

Повторення граматики: прислівники та числівники.

Засоби індивідуального захисту. Засоби колективного захисту.

Рекомендована література: 2, 3, 9, 10, 12

Тема 7. Домедична допомога постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій

Загальна будова тіла людини. Основні медичні маніпуляції, що виконуються під час ліквідування наслідків надзвичайних ситуацій та в побутових умовах.

Повторення граматики: займенники в англійській мові.

Домедична допомога в умовах надзвичайних ситуацій. Серцево – легенева реанімація. Вивчення граматики: узгодження часів. Організація транспортної іммобілізації.

Рекомендована література: 2, 3, 9, 10, 13

Тема 8. Профілактика виникнення пожеж та пожежна безпека

Умови виникнення пожежі. Трикутник пожежі: горюче середовище, джерело запалення та шляхи розповсюдження пожежі. Класифікація пожеж, їх символи та характеристика. Вивчення граматики: майбутній неозначений час. Небезпека пожеж для людини і навколишнього середовища. Граматика: майбутній тривалий час.

Різновиди будівельних матеріалів. Поведінка будівельних матеріалів в умовах пожежі.

Причини виникнення пожеж. Розслідування пожеж. Опрацювання граматичного матеріалу: майбутній неозначений час.

Пожежна профілактика та її завдання. Опрацювання граматичного

матеріалу: майбутній тривалий час. Аналіз стану з пожежами та наслідками від них в Україні.

Правила пожежної безпеки. Основні напрямки забезпечення пожежної безпеки об'єктів: система запобігання пожежі, система протипожежного захисту та організаційно-технічні заходи. Правила пожежної безпеки в приміщенні кухні.

Системи оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей. Особливості безпечної евакуації людей під час виникнення пожеж. Можливі перешкоди під час евакуації.

Рекомендована література: 2, 3, 9, 10, 12, 13, 15

Залік

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Верба Л.Г. Граматика англійської мови: навчальний посібник / Л.Г. Верба. – Київ: Логос, 2004. – 341 с.
2. Єремєєва Н.Ф. Професійна англійська мова (рятувальні дії та попередження надзвичайних ситуацій): навчальний посібник / Н.Ф. Єремєєва. – Черкаси: ЧПБ, 2006. – 244 с.
3. Кринська М.Н. Англійська мова за професійним спрямуванням для вищих навчальних закладів системи МНС / М.Н. Кринська. – Харків: УЦЗУ, 2008. – 151 с.
4. Шпак В.К. Англійська мова для повсякденного спілкування / В.К. Шпак. – Київ: Вища школа, 2005. – 302 с.

Додаткова

5. Афанас'єва О.В. Англійська мова / Афанас'єва О.В., Міхеєва І.В. – М., 2004. – 257 с.
6. Голицынский Ю.Б. Грамматика: сборник упражнений / Ю.Б. Голицынский. – СПб.: Каро, 2002. – 345 с.
7. Гужва Т.Н. Англійська мова. Розмовні теми: для абітурієнтів, слухачів курсів, учнів / За заг. ред. Т.Н. Гужви. – Частина 1. – Київ, 1996. – 220 с.
8. Гужва Т.Н. Англійська мова. Розмовні теми: для абітурієнтів, слухачів курсів, учнів / За заг. ред. Т.Н. Гужви. – Частина 2. – Київ, 1996. – 230 с.
9. Єремєєва Н.Ф. Англійська мова: навчальний посібник для курсантів та студентів 1 курсу / За заг. ред. Н.Ф. Єремєєвої. – Черкаси, 2004. – 244 с.
10. Єремєєва Н.Ф. Англійська мова: навчальний посібник для курсантів та студентів 2 курсу / За заг. ред. Н.Ф. Єремєєвої. – Черкаси, 2004. – 249 с.
11. Качалова К.Н. Практична граматики англійської мови / К.Н. Качалова. – Київ, 2004. – 250 с.
12. Куриленко Ю.П. 435 тем з англійської мови / Ю.П. Куриленко, В.О. Бойко, Н.П. Жидких, О.В. Паніна. – Донецьк, 2004. – 368 с.
13. Навчальний словник сучасної англійської мови / упор. А.С. Хорнбі. – Київ, 2007. – 400 с.
14. Погожих Г.М. Граматика англійської мови в схемах і таблицях / За заг. ред. Г.М. Погожих. – Харків: Торсінг Плюс, 2010. – 112 с.
15. Сучасний англійсько-український, українсько-англійський словник / упор. О.П. Івакін. – Київ: Аконт, 2006. – 415 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

Рівень підготовки	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1	2	3
Початковий рівень	1	Здобувач освіти приступає до виконання завдання або відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та виконує зі значними труднощами тільки деякі його елементи (граматики або перекладу). Виконує не більше 20% від загальної кількості завдань. Під час відповіді припускається суттєвих помилок у перекладі.
	2	Здобувач освіти фрагментарно відтворює незначну частину завдання. Спроможний вибрати правильний варіант відповіді на рівні «так» «ні»; частково виконує практичні завдання, не вмюючи їх правильно оформляти. Виконує 20% від загальної кількості завдань.
	3	Здобувач освіти відтворює менше половини навчального питання. Допускає суттєві помилки під час перекладу та виконання граматичних завдань. Не вміє складати висновки до своєї відповіді. Здатен відтворити окремі частини теми; відсутні сформовані уміння та навички; виконує 30 % від загальної кількості завдань.
Середній рівень	4	Здобувач освіти на рівні запам'ятовування без розуміння відтворює тему, слабо орієнтується в граматиці. Має початковий рівень знань; виконує 45% від загальної кількості завдань. Має значні труднощі при аналізі і порівнянні.
	5	Здобувач освіти може перекласти близько половини теми, здатний написати її з помилками та неточностями; формулює поняття, наводить приклади, має стійкі навички роботи з текстом, може самостійно оволодіти більшою половиною заданого матеріалу, самостійно виконує граматичні завдання; відповіді не послідовні та нелогічні; виконує 55% від загальної кількості завдань.
	6	Здобувач освіти, виконуючи завдання, виявляє знання і розуміння перекладу тексту і виконання граматичних завдань. Відповіді на питання правильні, але недостатньо осмислені (допускає певні неточності). Здатний частково висловлювати власну думку, виконує 65% відсотків від загальної кількості завдань.

1	2	3
Достатній рівень	7	Здобувач освіти дає правильну відповідь, виявляє знання і розуміння переважної більшості навчального матеріалу. Самостійно і логічно використовує лексику теми. Вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, пов'язуючи вивчений лексичний та граматичний матеріал з практикою. Виконує 75% від загальної кількості завдань.
	8	Здобувач освіти достатньо засвоїв основну лексику та граматичний матеріал теми; виявляє розуміння, формулює чітку аргументну власну думку; виправляє допущені помилки; застосовує здобуті знання на практиці; виконує 80% від загальної кількості завдань. Відповідь є достатньо повною, логічною, обґрунтованою, але з деякими неточностями.
	9	Здобувач освіти вільно оперує вивченим лексичним та граматичним матеріалом; здатен самостійно опрацювати та перекласти текст; виконує прості творчі завдання; правильно виконує практичні завдання, роблячи чіткі висновки; виконує 85% загальної кількості завдань.
Високий рівень	10	Здобувач освіти демонструє абсолютно правильне, вичерпне, послідовне і логічне розкриття теми, володіючи глибокими і міцними знаннями граматики і лексики теми, але при відповіді припускається окремих неточностей, які може виправити самостійно. Наявний творчий підхід. Може швидко застосувати знання іноземної мови в конкретних ситуаціях. Виконує практичні завдання, правильно їх оформлює та робить логічні висновки відповідно до мети роботи; виконує 95% від загальної кількості завдань.
	11	Здобувач освіти демонструє абсолютно правильне, вичерпне, послідовне і логічне розкриття теми, володіючи узагальненими знаннями. Відповідь повна, правильна, логічна. Виявляє здатність аналізувати, систематизувати, узагальнювати граматичний та лексичний матеріал. У відповіді на питання самостійно оцінює різноманітні явища, поняття і факти, виявляючи особисту позицію щодо них. Робить аргументовані висновки, але при відповіді припускається незначних неточностей, які самостійно виявляє та виправляє. Самостійно виконує 100% загальної кількості завдань.
	12	Здобувач освіти має системні знання з дисципліни, вміє самостійно набувати їх. Демонструє абсолютно правильне, вичерпне, послідовне і логічне розкриття теми. Відповідь повна, правильна, логічна. Виявляє здатність аналізувати,

1	2	3
		систематизувати, узагальнювати граматичний та лексичний матеріал. У відповіді на питання самостійно оцінює різноманітні явища, поняття і факти, виявляючи особисту позицію щодо них. Робить аргументовані висновки. Самостійно виконує 100% загальної кількості завдань. Легко вирішує складні проблемні завдання і справляється з творчими завданнями підвищеної складності.